

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Lectionarium - Cod. Aug. perg. 91

[S.l.], [10. Jh.]

Omeliae et sermones de natale domini

[urn:nbn:de:bsz:31-11824](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-11824)

contra uitia honorem dñi quia propter
te factus est dñs homo.

LIDNI

ILMELVS DIMDENAI

HODIE FR̄S K̄M̄I

Hxps natus est. nos renati. hodie
saluator mundi. per matre nascendi
tempus accepit. quide patre natuita
tis non habet tempus. Hodie per
hominē filius dñi ingressus est mundum.
cuius manu ante hominē factus est mun
dus. Hodie habitator caeli uenit ad
terras. qui terrarū incolās euocaret
ad caelū. Mirabilis inquit dñs in sc̄is
suis. Si in sc̄is suis mirabilis dñs. quo
modo non in seipso mirabilis. Simi
labilis in iohanne. quē nasci de patre
senissimo. & sterili de matre precepit.
Quantomagis in se est mirabilis. qui ut
nr̄e conditionē carnis indueret.
Nouum uirgini et conceptū dedit &
partū. Aut sc̄a bacue pph̄ea. Dñe
audiui auditū tuum & timui. Con
sideraui opera tua et ex p̄auui. Quis
non ex p̄auescat & metuat tantā p̄fun
ditatē misterii. quando quidē unū
idemq; sine c̄ceptione natus est.

et sine creatore factus est homo. Duas
in xpo generationes legim. sed in utraq;
incomprehensē diuinitatis est uirtus.

Ibi enim illum ex se in ipso genuit dñs.
hic cum uirgo dō operante concepit.

Ibi sine initio. hic sine exemplo. Ibi
natus ut conderet uitā. hic factus. ut
tolleret mortē. Ibi patri natus. hic
hominibus perextus. Illa natiuitate
hominē fecit. hac generatione. ho
minē liberauit. Utramq; fr̄s gene
rationē eius non posse narrari. senten
tia haec una complectitur. Illa enī
ē ante hominē. ista supra hominē.

Illa incognabilis. ista mirabilis. Cū
autē duas xpi docemur natiuitates.
nobis asseritur dñi filius natus. sed ge
mina in uno dñi filio c̄firmatur c̄
stantia. Ibi quod erat natus est. hic
quod non erat factus est. Aut dñs
natus euangelista iohannes. In
cipio erat uerbū. et uerbū erat
dñm et dñs erat uerbum. Et

Et uerbū caro factū ē. In
apud dñm erat

Ita uerba caro facti ē non ut dī uacua-
ret in hominem. sed ut homo gloria
retur in dīm. Itaq. nobis natus ē dī. sed
ex duabus natiuitatibus idē dī et homi-
nis. scilicet unigenitus patris. atq. in
se hōmīnē unum eē uoluit dīm. Ge-
neratione eius quis enarrabit. Et ge-
neratio xpi si narrari non potest. cre-
di potest. Si lingua deficit. fides pro-
ficit. Magnus enim pfectus est si
dei. cū tantum de dō suo concipit.
quantū sermo n̄ potest parturire.
Cauete dilectissimi. ne quando uos de
his incredulitas moueat. Quasi ho-
mo non ualeat explicare qd̄ sentit. dī
sine dubio potuit implere qd̄ uoluit.
Et per absurdum ē fr̄s. ut ineffabile dīm.
in firmissimo fragilitatis nr̄ae sermone
seruus. Amentiae res ē ut operatio
uestatis immense. inter exigua
ibilis oris nr̄i contemur uerba.
Quomodo enim ualeat ē pre-
n̄ factus ingenium. mor-
tali. Cū uestigare n̄ poteris qua
lino transiunt

vi.

ex nihilo factus est mundus. caeli un-
de resplenduit. aquarū liquor. terrae
soliditas. quae ratione subsistunt. Quo-
modo & iam de terra homo. de masculo
femina itemq. p̄ femina masculus.
Quid illud ē post omnia qd̄ lumen gignit
ac tenebras. qd̄ uitā facit ac mortem.
Si ergo te ipsū o homo & quae p̄ te
facta sunt. qualiter aut unde sint facta
comprehendere non uales. quia p̄presup-
tione. quae uel stulticia tuum ipsius atq.
omniū discitis creaturē. Natū ergo de
dō patre dīm eundemq. hōmīnē. factū
de uirgine ē fitemur. Sed haec hōmī-
tationi cecata s̄ fidei manifesta. Tunc
enim parte ex aliqua indefinite ma-
iestatis eius. Poterimus immensa rimari.
si aduertam̄ quantus qualis n̄ sit dī a
nobis non posse agnosci. ut ait dñs ad mo-
ysen tu autem n̄ poteris uidere faciem
meā. id est non potes carnalibus oculis
meam sicut ē inspicere ditatem. Be-
atus namq. dī uirtute omnipotentiae
eius intendens clamabat dicens. Mi-
rabilia opera tua. & anima mea no-
lde. Valde enim sciebat anima

terrena argumentatione est fundas. Aut
non putas cum nouum puerum in aluo uirgi
nis potuisse formare. qui cum primum est
dedit hominem. nec semen patris nec uisce
ra materna quaesuit. Dic itaque quicum
est supernae dispensationis arbiter et disci
pulus. quae tibi uidetur uirtus eminentior.
partum dedisse uirgini. aut perfectum homi
nem creasse de terra. Primus enim homo
uita apostoli. De terra terrenus. secundus
homo de caelo caelestis. Si contra natu
ra esse contendis. quod in mysterio redempti
onis nostrae sine uero uirgo pululasse. Cu
ius quaeso naturae est. quod in parente ge
neris nostri caro sine carne formata est. quae
ista est ratio. Immo quae caeca contentio non
credatur deus facere hominem posse de som
no quam creditur fecisse de puluere.
Impotentis o homo tali in negotio esse pro
uoluntate de opere cur retractas.
qui uoluit fecit in caelo et in terra.
quis perstriteris praeter hunc legi
mae conceptionis usum. tres ual
ascendi species operata rep
ma est quidem quaedam

formata de masculo. Tertia quae et cae
lestis est quod christus processit ex uirgine. Quid
horum non nouum. quid horum non mirabi
le. quid horum nisi fidem sequamur.
Inquisitio non poterit humana complecti. quod
autem mystico hoc concepto uisitare mundum
suum deus dignatus est. filius. nostrae salutis hoc
necessitas flagitabat. Nimirum ut caelestis
tandem generatio repararet quod natiui
tas terrena perdidit. sed fortassis hunc
quinatus predicatur ex femina. dum
uilibus obuoluit panis. dum iacere con
tentus est in praesepe. dum lacrimis sua
gibus crepat. dum maternis lactatur
uberibus deum esse diffidit. immo perista
frater aduerte eum. et ut hominem infirma
per infirmis protulisse. et ut deum potentiam
exercuisse caelestem. Hic namque quis or
dentibus circumdatur panis. regis per
caldeos muneribus honoratur. hic qui in
praesepe humilis tacet. lumine noui
sideris coruscet in caelo. hic qui uagrum
reddit infantiae. angelici exercitus
uocibus conlaudatur. hic qui femineo
lacte nutritur. multa hominum milia
uissimo pane faciauit. Quid illud

adiciam. qd dñi illum. & uerum di esse
filium. resurgens a mortuis lazarus p
bat. recepto lumine caecus annuntiat.
venerandis calcata uestigis maris unda
testatur. Et qd praecellit haec omnia resul
tans aeclo vox paterna confirmat.

Propter qd dilectissimi tam magnū hoc
natiuitatis dominicae sacramentum.
dignis uocibus honoramus Diligam
praecomibus castitatem. quia ut pla
cere hanc sibi xpc ostenderet. puditi
cia uteri uirginalis elegit. sectemur
miam. quia praecatis ē qd saluamur.

Iusticia sollicite teneam. quia ob hoc
unigenitus di effici dignatus ē homo.
ut ueritatem praedicans uniuersam mun
di faciem damnata iniquitate purgaret.

HUNDIESVITON S MAXIMI
HODIERNIM YSTE
ru sacramentū frī kmi. sicut cre
didistis semper. & creditis. reparatio
est salutis humanae. uirtutū natiuitas
ruina uitiorū. Hodie namq. xpc ih̄s
dn̄s nr̄e. in quo diuinitatis ē plenitudo.
carnis nr̄ae infirma suscipiens. nouus
natus est homo. Hodie refulsit

ille adam. non incola sed dn̄s paradisi.
Quem interdicta arboris pulchritudo
non fallat. serpens n̄ decipiat. mulier
n̄ seducat. Hodie exortū est in tenebr̄i
lumen. Hodie illud qd caelum & caeli
caelorum se habere gaudebant. mund̄
di uescit accepit. Neq. enim ut tem
poralis quidā. aut qui ante n̄ fuerit.
de femina nobis repente emerit.
sed qui semper erat cū patre dī. sempq.
regnabat. nouo per uirginē. noluit
mortalibus apparere m̄sterio. No
uus quidē homo. sed dn̄s sempiternus.

Nouus xpc. sed rex omnium seculorum. Ipse
ē in fine temporū natus ex maria. qui
ante omnia seclā unigenitus pcessit ex patre.

Hic ē praedictus a patriarchis. a prophē
tibus. annuntiatu ab angelis
u ab ap̄t̄is ab p̄b̄atis. De uno eodem
legis. In principio erat uerbu
bū caro factū ē. Gaude ergo
et exulta ad dñm tuum tam
gentilitas. pcepisti dom̄
in spū se uidisse laeta
p xpm qd me

et tunc mirabatur uidegitur. Qd
moyses populi princeps reconditus in
nube & in uertice montis altissimi. solus
cum dno loqueretur. Tibi uero sic nat
e xpc. & tanta se nobis dignatio nec on
cessit. ut loqueretur omnibus & ab om
nibus uideretur. Ad illum tunc
montem sina. quicumq. accessisset ex
populo. praesenti puniebatur inte
ritu. Ad hunc uero montem. qui hodi
e natus est mundo. quicumq. n. acces
sent mori actur. Et tunc quidem
unus populus erudiebatur ad fidem.
Nunc uo omnes gentes. uocant ad unita.
Uiderunt uenerabiles patres nri innume
ra magnaq. mirabilia. Caelum illis ange
licas rotas. & dulcia pocula lapis
preciosissimus ministravit. Iordanis per
meatuum suum reuertit in fontem. uali
dum hostium muri tubarum strepitu
sol quoq. comoratus in caelo lon
gumphanti populi praesentit
uoluit uo nullis antea uidere sac
rae uirginis altissimi que
suscipiunt potes

& carnem quam sumpsit ab homine
transformaret in dm. Amplectere
ergo dignatione maiestatis aeternae.
& ne archanam di tui discuitas uolun
tatem. Quia omnibus quidem natus e xpc.
sed fidelibus dat salutem. Qd sit tibi sensum
tuorum fragilitate minus dignum uidetur
filium di natum de femina. credere uirginem
cogita peperisse. Sicut tibi parum quibus
obuolutus e forasse uilesunt. Angelos
conlaudantes & multitudinem caelestis
exercitus ammirare. Si praesepae in
quid infans iacuit. despicias. erige pau
lis per oculos. et nouam in caelo stellam
prestante mundo. natiuitate domini
ca contuere. Si credis uilia. crede mi
rifica. Si de his quae de humilitate sunt dis
putas. quae alta sunt caelestia uene
rare. hisdem enim frequentibus. isdemq.
auctoribus de dno saluatore quae humi
lia & quae gloriosa s. didicisti. Unuer
sa quae ad salutis tuae mysterium pertine
bant. facta tibi euangelia perdidit.
Habet in his unde dnm ihm. uiratum ho
minem credas. et dm ee dubitare non possis.
Hic scilicet euang. scdm lucam.